

~ פנינים מבית המדרש 'מוסאיוף' בי"ם ~

מאת הרב אברהם ישעיה שכתר שליט"א

פירוש ספר אמנות מלכות - סיפור הבן איש חי מעשה שהיו בחוץ לארץ שני סוחרים בדים. גויה אחת ירשה כמות גדולה של בדים יוקרתיים מאוד, והיא אמרה שהיא מוכנה למכור רק את הכל ביחד, כי היא לא רוצה להתעסק עם מכירה ביחידות. בקיצור, הגיעה השמועה שיש שם בדים מיוחדים מאוד. זו הייתה כמות גדולה מדי בשביל סוחר אחד, אז קבעו שני הסוחרים ללכת לקנות את הסחורה יחד, אך התנו מראש: כל אחד מה שיעמיס על העגלה שלו, זה שלו, ואין שותפות בהמשך. השותפות היא רק בקנייה. הם נסעו לשם, קנו ביחד את הבדים המיוחדים, ובעיר כבר יצאה השמועה שמביאים בדים מיוחדים מאוד למכירה. כולם חיכו לקנות אותם. בבוקר הלכו שני הסוחרים לתפילה. סוחר אחד אמר לעצמו: 'וואו, אני צריך להיות הראשון כדי לתפוס את כל הקונים!'. הוא ברח החוצה באמצע התפילה, מיד פתח את הדוכן שלו ונעמד לחכות לקונים. השני היה בעל רוח אחרת, ואמר: הקדוש ברוך הוא זן ומפרנס לכל והוא מטיב לכל, הוא לא יעניש אותי על זה שאני נשאר להתפלל, וגם אם אלך לאכול ארוחת בוקר הוא לא יעניש אותי. אני סומך על בורא עולם. בינתיים, הסוחר הראשון שפתח את הדוכן עומד ומחכה לקונים. פתאום מגיע העבד של המושל ושואל: "הבדים המיוחדים שאמורים להגיע, יש לך אותם?". אמר לו: "כן, ודאי, פה יש את הבדים המיוחדים". אמר לו: "בסדר, עכשיו תגזור חתיכה מכל בד ובוא למושל, המושל רוצה לראות את הבדים שלך". אמר לו: "מה זאת אומרת לגזור חתיכה? אני עכשיו עומד פה בשביל למכור בדים!". אמר לו: "מה אתה מתחצף למושל?", הפליק לו שתי סטירות ואמר לו: "עכשיו אתה מגיע! אין כזה דבר, המושל אמר שתבוא, אז אתה בא!". לא הייתה לו ברירה. הוא סגר את הדוכן, גזר מכל בד חתיכה והלך למושל. כשהגיע, אמר לו העבד: "עכשיו תחכה פה בקבלה". אמר: "מה אחכה? אני ממחר למכור!". אמר לו: "אתה מחכה פה בקבלה". יושב שם הסוחר חצי שעה, שעה, יושב על קוצים ושואל את עצמו מה יהיה עם כל הסחורה שלו. עוברות שעות, שלוש שעות, והמושל עוד באמצע השינה, עוד לא קם בכלל. אחרי כארבע שעות קם המושל בטובו מהשינה, ועד שהוא מתגרד ומתארגן, אומר לו העבד: "תראה, היהודי מחכה פה כבר כמה שעות". אמר המושל: "לא נורא, לא יקרה לו שום דבר, שיחכה קצת". עד שהתארגן, הדליק סיגריה וישב עם אשתו, ואז אמר: "עכשיו אתה יכול להכניס את היהודי". היהודי נכנס כולו כמו תרנגולת מרוטה, כל העצבים שלו מתוחים מרוב לחץ מכל השעות שאיבד. המושל אומר לו: "נו, בוא נראה מה יש לך להראות". הוציא הסוחר בלי חשק את הסחורות. אשת המושל מסתכלת ואומרת: "אלה סחורות יפות ומיוחדות?". בסוף מצאה איזה משהו ושאלה למחירו. אמר לה את הסכום, והיא אמרה: "מה פתאום? מה כל כך יקר?". בקיצור, לא הייתה לו ברירה והוא נאלץ למכור בזול, והגיע לשוק כשהוא סחוט ועצבני. לעומתו, הסוחר השני ישב, התפלל כראוי, למד אחר כך ואף הלך לאכול ארוחת בוקר. כשהגיע לשוק, כבר עמדו כל הקונים וחיכו. הוא פתח את הדוכן שלו, ואחת שתיים כולם קפצו על הסחורה והוא מכר את כולה. כשהסוחר הראשון חזר מהמושל, כבר לא היה אף אחד בשוק, וכל הסחורה של השני כבר נגמרה. רואים מה קורה עם בן אדם שהולך עם בורא עולם, לעומת בן אדם שחושב שהוא מתחכם עם בורא עולם. הקדוש ברוך הוא נתן לנו את המצוות, ואנחנו צריכים את האמונה, אמונה בקדוש ברוך הוא. כשבן אדם זוכה להאמין בבורא עולם ולדעת "לכתך אחריי במדבר, בארץ לא זרועה", כשהוא הולך אחרי הקדוש ברוך הוא, אז יש לו את הכל. בן אדם שלא הולך עם בורא עולם, מפסיד מכל הכיוונים.

מסיבות ספר אמנות מלכות - מעשה שהיה בתקופת השואה. היה יהודי שקראו לו דוד רוזנבלום. דוד רוזנבלום היה נשוי צעיר, התחתן קצת לפני השואה. כשהגיעה השואה, הגרמנים יימח-שמן רצחו את כל המשפחה שלו, את אשתו, את הוריו ואת אחיו ואחיותיו. הוא נשאר אוד מוצל מאש, ועבר תלאות במשך חמש שנים בכל תקופת השואה, אבל הוא לא נשבר. מה החזיק אותו? הוא הצליח להחביא תפילין והיה מניח בכל יום תפילין במסירות נפש. התפילין האלה החזיקו אותו במשך חמש שנים. אחרי חמש שנים יצא מהשואה והיגר לארצות הברית. כשהגיע לשם, הייתה איזה משפחה שהחליטה לקבל אותו. אימצו אותו ואמרו לו: "בוא נחפש לך עבודה". מצאו לו עבודה, הוא הלך ועבד שם, ובעל הבית היה מרוצה. ביום שישי אומר לבעל הבית: "כל טוב, להתראות ביום ראשון". אמר לו "מה זאת אומרת?", ענה "עכשיו שבת, אני לא עובד בשבת". אמר לו: "אתה לא יודע שבארצות הברית אין כזה דבר? פה כולם עובדים גם ביום שישי עד אחרי הצהריים המאוחרים, וגם בשבת עובדים!". אמר לו: "אני לא עובד בשבת". אמר לו: "אם אתה לא עובד בשבת, אתה מפוטר מעכשיו". אמר לו: "בסדר, אני לא עובד בשבת". חזר לבית המארחים ואמר להם: "תחפשו לי עבודה אחרת, שלא צריכים לעבוד בה בשבת". בינתיים מצאו לו שידוך, ניצולת שואה כמוהו בשם שרה, והוא התחתן איתה. אמר לו בעל הבית "תשמע, מצאתי לך עבודה טובה שלא צריכים לעבוד בה בשבת, לתקן מזרונים". הביא אותו לתקן מזרונים, והוא התחיל לעבוד שם וגילה מהר מאוד שהוא מבין את המקצוע היטב. יום אחד אומרת לו אשתו "תשמע, למה אתה צריך לתקן מזרונים אצל אחרים? בוא תפתח עסק לבד ותתקן בעצמך, אתה כזה מומחה וכשרוני". אמר לה: "אבל איך וממה?". אמרה לו: "מה אתה דואג? הקדוש ברוך הוא יעזור לך, כפי שעזר לך עד היום". הוא שכר מחסן ורשם שלט: 'מתקן מזרונים'. עובר שבוע, שבועיים, שלושה, ואף אחד לא נכנס, אך אשתו אומרת לו: "אל תדאג, תבטח בקדוש ברוך הוא", והוא מחליט לבטוח בבורא עולם. אחרי שלושה שבועות נכנס מישהו ושואל: "אתה יכול לתקן לי שלושה מזרונים? יש לך זמן?". אמר לו: "בטח, מה השאלה". כשהחזיר לו את המזרונים, הסתכל הלקוח ושאל: "החלפת לי את המזרונים?". אמר לו: "לא, אלה המזרונים שלך". אמר: "מה, הבאת לי מזרונים חדשים!". מאותו יום היה לו תור מקצה לקצה. אנשים עמדו וחיכו לו, כי נפוצה השמועה שיש אדם שלוקח מזרונים ישנים והופך אותם לחדשים. יום אחד אומרת לו אשתו "למה אתה צריך לתקן מזרונים ישנים? בוא תפתח מפעל מזרונים ותשווק מזרונים חדשים!". אמר לעצמו 'עד עכשיו שמעתי

בקולה והרווחתי, אשמע בקולה שוב. הלך ופתח מפעל מזרונים. לימים היו לו 36 סניפים בארצות הברית, והמזרונים המפורסמים 'מזרני פרדייז' היו שלו. האדם התעשר מאוד, זכה לחתן את כל הילדים מתוך נחת ורווחה, והמשיך לעבוד כשכולם שמחים ומרוצים. יום אחד הוא מתקשר לאשתו ואומר לה: "תשמעי, אני לא מרגיש טוב". אמרה לו: "בטח אכלת משהו". אמר לה: "לא, זה משהו יותר רציני, אני רוצה שתבואי לקחת אותי לבית החולים". לקחה אותו לבית החולים, והרופא שבחן אותו אמר שהוא לא רואה שום דבר. דוד אמר לה "יש לי ייסורים נוראים". קראה לבנים שלו, והבנים נכנסו לפרופסור ואמרו לו: "תבדוק אותו ברצינות, תראה מה קורה איתו, הוא סובל מאוד". הכניסו אותו מיד לבדיקת סי.טי, והפרופסור אמר להם "תשמעו, השתלט עליי חידק טורף על המעיין, והוא אוכל אותם. זה עניין של כמה ימים, הוא לא יחיה. יש לכם רק להתכונן ללוויה שלו". אשתו אמרה: "אין כזה דבר, תגיד לי אם יש משהו לעשות!". אמר הרופא: "יש, אבל זה עולה הון תועפות". אמרה לו: "אין פה בעיה של כסף, כמה כסף שצריך אני אביא". אמר להם: "יש פרופסור בגרמניה שמצא איזה תרופה, אולי זה יכול לעזור". התקשרו לפרופסור מגרמניה ואמרו לו שישלמו על הטיסה ועל הכל. אמר הפרופסור 'בסדר, אגיע מחרתיים'. אמרה אשתו: "מחרתיים זה מאוחר מדי, אתם רואים שזה אוכל אותו!". מה עשו? שלחו לו מטוס פרטי על חשבונם שיבוא מיד. הגיע הפרופסור, הסתכל ואמר: "תשמעו, זה אבוד, תתכוננו ללוויה". אמרה לו: "רגע, יש איזו תרופה לזה?". אמר לה "כן, אבל אפשר לרפא אותו רק אם נטיס לפה את כל המעבדה, וזה סיפור של כמה מיליוני דולרים". שאלו הילדים: "ומה העתיד? כמה זמן הוא יוכל לחיות אחרי זה?". אמר הפרופסור: "שלושה חודשים הוא יוכל לחיות". אמרו הילדים: "זו שאלה, נשאל את האדמו"ר מסאטמר". שאלו את האדמו"ר מסאטמר, והאדמו"ר אמר להם: "זו שאלה לרב אלישיב, תשלחו פקס לרב אלישיב שיענה לכם". זה היה באמצע הלילה. שלחו פקס לרב אלישיב, ועוזרו מצא את זה בבוקר ושאל את הרב. אמר הרב אלישיב: "מה השאלה? אם אפשר להציל חיים, כמה כסף שזה יעלה, זה לא משנה!". שלחו להם את התשובה, ואמרו לפרופסור: "תביא את כל המעבדה ותטפל בו, נשלם כמה שיעלה". הביא הפרופסור את כל המעבדה שלו, טיפל בו ועשה לו ניתוח של תשע שעות כדי להחליף רקמות. אחרי תשע שעות יצא הפרופסור בפנים חתומות ואמר: "הניתוח הצליח". אחרי כמה זמן אמרו לבן: "אתה יכול להיכנס לאבא, אבל אל תדבר איתו יותר מדי כי הוא מאוד חלש". הבן נכנס וראה שאבא פותח את העיניים. האבא כבר היה מורדם ומונשם, ואמר לבנו: "אבא, אתה רוצה משהו לאכול או לשתות?". אמר לו: "לא, אני רוצה תפילין". הסתכל עליו הבן בתדהמה, והאבא אמר: "בשואה לא הפסדתי יום אחד בלי תפילין, ופה אני אפסיד? תביא תפילין!". הביא לו תפילין, הוא הניח אותן, קרא קריאת שמע, ואז הוריד את הראש ונפטר. הילדים הרגישו קצת החמצה, ואמרו: 'שילמנו פה כמה מיליוני דולרים, וזהו?'. שלחו פקס לרב אלישיב, וענה להם הרב: "כמה מיליוני דולרים ששילמתם, זה כסף קטן לעומת להניח תפילין ולקרוא קריאת שמע. פעם אחת להניח תפילין ולקרוא קריאת שמע שווה הרבה יותר מכל המיליונים ששילמתם!". שיהיה לנו קצת ערך, מה זו מצווה? מה ערכה של מצווה? אדם לא מבין אפילו על מה מדובר. למצוות יש כזה ערך, אבל אנחנו צריכים להרגיש את זה, בן אדם צריך לחיות את זה.

היה פעם מצב קשה מאוד ברוסיה. הגיע רבי שמואל גריינימן, שהיה מקורב מאוד ל'חפץ חיים', בא אליו ואמר לו: "אני רוצה לעשות עסק עם הקדוש ברוך הוא". אמר לו החפץ חיים: "איזה עסק?". אמר לו: "אני אתן מצוות תפילין אחת שלי, ובזכות זה הקדוש ברוך הוא יפרנס את כל תלמידי החכמים ברוסיה". התחיל החפץ חיים לצחוק ואמר לו: "זה כאילו שתבוא עם שטר של אלף דולר לקנות סוכרייה שמחליפה צבעים. אי אפשר לשלם על זה, אין במה לשלם על תפילין!".

תשובה לכבוד מלכותו - אם היינו מבינים מהו ערך של מצווה ומהו ערך של תורה! זה מה שכתוב, שלמה המלך קורא לנו בספר קהלת 'הבל הבלים אמר קהלת, הבל הבלים הכל הבל'. מה יתרון לאדם בכל עמלו שיעמול תחת השמש" (קהלת א, ב-ג). מובא במדרש רבה (קהלת רבה א, ג) שביקשו חכמים לגנוז את ספר קהלת, מפני שהיו דבריו נראים כדברי מינות, שאומר 'מה יתרון לאדם בכל עמלו', עד שבאו ואמרו: לא אמר 'בכל עמל', אלא 'בכל עמלו' שהוא עמל לעצמו. בעמל שהוא עמל לעצמו, בזה אין יתרון, אבל בעמל שהוא עמל בשביל בורא עולם ובשביל התורה, בוודאי שיש יתרון גדול! זה עמל אחר לגמרי. **רב חשוב, רבי יחיאל צוקר**, מספר על אביו, רבי נתן צוקר, שהיה תלמיד חכם גדול וגר בבני ברק. האבא היה חולה לב ואסטמה, וסבל מאוד מקשיי נשימה. ליד ביתו היה 'חיי'ר' שבו למדו ילדים תורה, והנהלת החדר רצתה להתרחב. אחד השכנים התנגד מאוד, ובא אל רבי נתן ואמר לו: "תשמע, הולכים לבנות פה חדר קרוב אליך, כל הילדים ירוצו ויהיה אבק, וחץ מזה שערך הדירה שלך ירד, זה נזק בריאותי חמור מאוד בשבילך!". אמר לו רבי נתן: "נזק בריאותי? זו הצלת הבריאות! הדבר היחיד שיכול להציל זה רק התורה!". סיפר לו רבי נתן שכשבאו הפורעים בזמנו של רבי חיים מוולוז'ין לעשות פרעות, לקח רבי חיים את תלמידי הישיבה ופיזר אותם בכל קצוות העיר, בכל מקום הושיב אותם ללמוד כדי שהפורעים לא יוכלו להתקרב. כשהגיעו הפורעים וראו אותם לומדים, ברחו כולם. "זה מה ששומר!", אמר רבי נתן, "אני רוצה להפך, שביאו יותר ילדים, ואם אין מקום בחצר, שייכנסו לתוך הסלון שלי!". והוא אף חשש שאותו שכן יצליח להשפיע לרעה, אז הוא פעל וסייע כדי לעזור להרחבת החדר. בנו מעיד מאותו יום: 32 שנים חי אביו בלי לסבול מהאסטמה כלל, כל המחלה עברה לו! הקול של התורה נתן לו חיים וכוה. אנחנו לא מבינים מה זה להתמסר לתורת ה', כמה התורה מחזירה וכמה היא לא מאכזבת אף אחד.

יהודי אחד הגיע להתפלל בבית כנסת, בשטיבלאך. כנראה בחול המועד מכרו שם את העליות לתורה. הגבאי מכריז: "עשרים שקלים עלייה!", ורואה שאף אחד לא קונה. אמר אותו יהודי לעצמו: 'כבוד התורה, לא יפה שמכריזים ואף אחד לא קונה'. אמר: "חמישה עשר שקלים!", וקנה. מכריזים את העלייה הבאה, שוב אף אחד לא קונה, וגם אותה הוא קונה בחמישה עשר שקלים. עליה אחת הוא עלה בעצמו. בעלייה השנייה הסתכל מסביב, ראה שם יהודי שנראה נחמד ומכובד, קרא לו וכיבד אותו בעלייה. ההוא עלה לתורה. אחרי התפילה ניגש אליו אותו יהודי ושאל: "למה כיבדת אותי?". אמר לו: "נראית לי יהודי טוב וירא שמייים, אז כיבדתי אותך, מה הבעיה?". אמר לו: "תראה, אני אחד המיליונרים של לונדון. כשאני בא לארץ, אנשים קונים לי כל הזמן עליות, אבל כולם מתכוונים לכסף שלי, לא אליי. אתה היחיד מזה שנים שלא מכיר אותי, וקנית בשבילי באמת עלייה. אני רוצה להחזיר לך משהו". אמר לו: "זה בסדר, הכל טוב". אמר לו: "לא, אני רוצה לתת לך. מה אתה צריך?". אמר לו: "טוב, תראה, אני מחתן עוד מעט בת ויש הרבה הוצאות". שאל אותו: "כמה הוצאות יש לך?". אמר לו: "מאה אלף שקלים". אמר לו המיליונר: "תבוא אליי לכתובת הזו אחרי החג, אתן לך מאה אלף שקלים". ההוא הסתכל ואמר לעצמו: 'זה סתם סיפור, לא רציני'. חזר הביתה, אבל שמר את הכתובת. אחרי החג אמר:

'מה יכול להיות? נעשה הליכה, מקסימום הלכתי בחינם'. הגיע למקום, ראה את השם כפי שאמר לו, דפק בדלת והאדם עצמו פתח לו. אמר לו: "הוי, יופי שהגעת!", מיד הוציא פנקס צ'קים ורשם לו צ'ק על מאה אלף שקלים. רואים שבן אדם עושה לכבוד התורה, והתורה לא נשארת חייבת. האדם ראה שיש ביזיון התורה, קנה שתי עליות וקיבל מאה אלף שקלים בחזרה.

נח/פתח/פרק - מעשה מופלא נוסף היה בזוג אחד שלא היו להם ילדים במשך שנים. האישה שיחקה אותה גיבורה כלפי חוץ, אבל מבפנים נשרף לה הלב: שנה, שנתיים, עשר שנים, עשרים שנה, עשרים וחמש שנים בלי ילדים. במשך השנים היא עזרה המון למשפחה, והמשפחה רצתה לעשות לזוג מחווה. התקשרה אליה גיסתה ואמרה: "שמעי, כולנו מעריכים אותך מאוד ומכינים לך הפתעה. אל תאכזבי אותנו, תגיעי עם בעלך בלבוש שבת לאולם פלוני". היא מגיעה ורואה שהתאספו ארבע מאות איש, גברים ונשים, והכיבודם חגיגה של 'חתונת הכסף'. והיא בתוכה שבורה: איזה חגיגה? בלי ילדים ובלי כלום. כולם מנסים לחגוג, ובאמצע האירוע היא בורחת החוצה, נעמדת בפינה ובוהה באוויר. גיסתה חיפשה אותה בכל המקומות, עד שמצאה אותה בחוץ. אמרה לה: "מה קרה? כולם באו לכבודכם ולשמח אתכם, תראי כמה אנשים אוהבים אתכם!". אמרה לה: "אני לא מסוגלת לשמוח היום". אמרה לה גיסתה: "כל הזמן היית גיבורה, עכשיו את לא יכולה להחזיק עוד שלוש שעות?". אמרה לה: "לא, אני לא יכולה, זה גדול ממני". שאל אותה: "אז יש משהו שאפשר לעשות כדי לשמח אותך?". אמרה לה "תראי, ניסינו כבר את כל הסגולות שבעולם, אבל את הסגולה של התורה עוד לא עשינו. אם אתם רוצים באמת לשמח אותנו, תחלקו פה שכולם ילמדו את הש"ס לזכותנו!". הגישה רצה לבעלה והסבירה לו. הבעל לא התעצל, תפס מיד את המיקרופון ואמר: "תשמעו, כולנו חייבים לזוג הזה. האישה אומרת שדבר אחד ישמח אותה: אם נחלק עכשיו את הש"ס בין כולנו ונסיים אותו תוך שנה!". מיד קיבלו על עצמם, חילקו את כל הש"ס במקום, ואז היא התחילה לשמוח. כעבור 11 חודשים התאספו כולם לסעודת סיום הש"ס ולברית מילה יחד! זה הכוח של התורה.

גם בפרשה שקראנו שבוע שעבר מצינו: "ולזבולון אמר: שמח זבולון בצאתך, ויששכר באוהליך" (דברים לג, יח). והפסוק בנביא אומר: "זבולון עם חרף נפשו למות, ונפתלי על מרומי שדה" (שופטים ה, יח). זבולון היה מתרעם על מידותיו של הקדוש ברוך הוא, ואמר: לנפתלי אחי נתת כרמים ושדות, ולמה לי נתת ימים? זבולון לחוף ימים ישכון! אמר לו הקדוש ברוך הוא: "אני נותן לך את הטוב ביותר, כי אתה שותף של יששכר ואתה מתלונן? שמח זבולון בצאתך!". למה? כי אתה מקבל "שפוני טמוני חול". אנשים שהיו נוסעים באוניות לקחו איתם אוצרות, והרבה אוניות טבעו בים. אמר הקדוש ברוך הוא: את כל האוצרות האלה אני שולח ישר אליך שלא תצטרך לעבוד, כי אתה שותף של יששכר. דבר דומה מצינו בשמיטה. כתוב "וכי תאמרו מה נאכל בשנה השביעית, הן לא נזרע ולא נאסוף את תבואתנו. וציוויתי את ברכתי לכם בשנה הששית ועשת את התבואה לשלש השנים" (ויקרא כה, כ-כא). אומרים המפרשים, זה למי שישאל 'מה נאכל'. מי שישאל, יקבל ברכה לשלוש שנים, אבל יצטרך לזרוע, לקצור, לאסוף ולמכור. אך מי שלא ישאל וסומך על בורא עולם, מקבל את הברכה ישר, בלי שאלות ובלי הצורך בזריעה וקצירה. בן אדם שסומך על בורא עולם ולא שואל שאלות, זוכה לדברים מרובים.

פרשת פסח - אנחנו צריכים לדעת ולהרגיש שהכל מהקדוש ברוך הוא והכל מתוכנן. אנחנו אפילו לא יודעים את התוכניות של בורא עולם. כמו שאמר שלמה המלך "אמרתי אחכמה והיא רחוקה ממני" (קהלת ז, כג). כשהקדוש ברוך הוא מזווג זיווגים, אנשים חושבים שמדובר רק ב-'אישה פלונית לפלוני'. לא. אלא הוא דואג לכל המאורעות מאז שהוא נולד וגם אחרי כן. **היה יהודי בארצות הברית שהיה אוהב לתת צדקה.** בכל יום כשהיה יוצא לבית הכנסת, היה לוקח איתו כמה דולרים ומחלק אותם לקופות. יום אחד החליף חליפה ושכח להכניס דולרים לכיס. מגיע הגבאי עם הקופה, והוא מתחיל לחפש בכל הכיסים ולא מוצא כלום. בסוף הוא מוצא מטבע שוקולד של ילדים. הוא מוציא אותו ומרגיש מבוכה, והגבאי אומר לו: "תכניס, תכניס את זה!". הגבאי ריחם עליו שאין לו מה להכניס, והוא בבושה הכניס את מטבע השוקולד לקופה. כעבור זמן מה בא אליו הגבאי ואמר לו "אתה יודע מה עשה השוקולד שלך? אתה לא מתאר לעצמך! היה פה יהודי שאיבד את ההכרה והתעלף. חיפשו משהו מתוק לתת לו, ורצו לרוץ לחוץ להביא שוקולד. פתאום נזכרתי שיש מטבע שוקולד בתוך הקופה, הוצאתי ודחפתי לו לפה, והאדם התאושש. הצלת חיים במטבע שלך!". אדם חושב לתומו, והוא לא יודע שהקדוש ברוך הוא סובב מראש שלא יהיה לו כסף בכיס כדי שיכניס את מטבע השוקולד לקופה, כי האדם ההוא יצטרך את זה. הכל מחושבן מלמעלה. לפעמים בן אדם אפילו לא יודע מה עושה הפעולה הקטנה שלו. **זוג צעיר התחתן, והיה חסר להם כסף.** האישה לא הצליחה למצוא עבודה, הבעל למד בכולל, והיו הוצאות של שכירות, חשמל ומים. לא נשאר להם כסף לאוכל, כפשוטו. היא הייתה הולכת לאמה מביאה מעט, אך האם לא הייתה עשירה, והם היו בבושה גדולה ומצב רוח ירוד. לבעל היה אח רווק, והבעל התחתן לפניו ('עקף אותו'). כשהיה שבור, התקשר אליו אחיו הרווק ושאל: "מה נשמע? מה קורה איתך?". סיפר לו את כל הסיפור ואמר: "אין לנו כלום בבית". האח שמע את הדברים, ושמע גם את מה שבין המילים. למחרת התקשר אליו האח ושאל: "אתה בבית?". אמר לו: "אני בכולל ואשתי בעבודה". שאל: "אפשר להיכנס אליך לדירה?". אמר: "כן, יש מפתח". מילא האח הבכור את הבית בכל טוב: קנה כמה עגלות של מוצרים, מילא את המקרר ואת הארונות בכמויות של אוכל. כשחזרו הביתה, ראתה אשתו את השפע ואמרה לבעלה: "תשמע, היום החברה הטובה שלי מתחתנת. לא תכננתי ללכת לחתונה כי הייתי במצב רוח ירוד ולא הרגשתי מסוגלת, אבל עכשיו, כשהבית מלא, אני אלך!". הלכה לחתונה, וכשחזרה אמרה לו "אתה יודע את מי ראיתי שם? ראיתי בחורה, קרובה של החתן, שנראית בדיוק בשביל אחיך!". עשו מזה שידוך, והאח זכה להינשא. האח ש'נעקף' לא קינא, אלא התרגש בשביל אחיו ורצה לעזור לו, והקדוש ברוך הוא שילם לו בזיווג שלו. בן אדם עושה מה שהוא יכול, והקדוש ברוך הוא משלים. כמו שכתוב "לאל גומר עליי" (תהילים נז, ג). אתה תעשה מה שאתה יכול, והקדוש ברוך הוא יעשה את ההמשך. לעולם אל תגיד "אני קטן, מה אני יכול לעשות".

אפילו שפילוסוף קטן אפסי - בתקופת מלחמת העולם השנייה היה בארצות הברית נשיא בשם טרומן. טרומן היה הנשיא היחיד עד היום שהשתמש בפצצת אטום, כשזרק שתי פצצות על 'פן'. אנשים בארצות הברית התעניינו בו מאוד, וביקשו ממנו שישדר בכל שבוע ברדיו את הפעולות שלו ואת התוכניות לשבוע הבא. הנשיא קיבל את הרעיון והחליט לשדר בכל שבוע, אלא שהשידור נקבע בדיוק לליל שבת. לגויים זה היה זמן מצוין, אבל היהודים הצטערו מאוד על חילול השבת ההמוני. רבים נאנחו ואמרו 'מה אפשר

לעשות', אבל הייתה אישה אחת שתפסה יוזמה ואמרה: "אני עושה מה שאני יכולה". לקחה דף ועט וכתבה: 'לכבוד הנשיא טרומן. אני אזרחית ארצות הברית, רוצה להודות לך על כל מה שאתה עושה בשביל המדינה שלנו. אני אזרחית נאמנה ונהנית מפעולותיך, ורוצה מאוד לשמוע את שידוריך, אבל הדת שלנו אינה מרשה לנו לשמוע רדיו בשבת. אני מבקשת ממך בכל לשון של בקשה, אם תוכל להעביר את השידור ליום אחר'.

הסיכוי שהמכתב יגיע לנשיא היה אפסי, שכן נשלחו אליו אלפי מכתבים והמזכירים זרקו את הרוב לפח. אבל היא עשתה את שלה: הדביקה בול ושלחה ל"בית הלבן". כעבור זמן מה קיבלה תשובה 'הנשיא קרא את מכתבך והתייחס אליו בכובד ראש'. שלושה שבועות לאחר מכן, בתוך השידור, הודיע הנשיא שהוא מעביר את השידור ליום אחר, והוא לא יהיה עוד בליל שבת! האישה יכלה לחשוב 'מה יצא מהמכתב הזה? יזרקו אותו לפח'. אבל תעשה מה שאתה יכול, והקדוש ברוך הוא ישלים.

היה בחור ישיבה שהתקשר לאחד הארגונים (כמו 'לב שומע') וסיפר על מצבו: "המשפחה שלי במריבות, בישיבה הבחורים לא מעריכים אותי, ואני לא רואה איך אני ממשיך הלאה. בבין הזמנים אמצא לי מקום אחר". כולו נדף ייאוש. המוקדן הרגיש שמדובר בסכנה לבחור, וניסה לחשוב איך לעזור. בסוף הצליח להוציא ממנו את שם המשפחה ואיפה הוא מתפלל. המוקדן נזכר שיש לו חבר שמתפלל שם, התקשר אליו ושאל: "אתה מכיר את בחור פלוני?". אמר לו: "כן, יודע מי זה, אבל אין לי שום קשר איתו". אמר לו "מהיום יהיה לך הרבה קשר איתו, אתה הולך לדבר איתו יום-יום". סיפר לו את הסיפור, והחבר נבהל "תרד ממני, אני אף פעם לא התעסקתי בקירוב!". אמר לו המוקדן "אתה האדם היחיד בשטח, ואני מטיל את כל האחריות עליך! תיגש לבחור ותתחיל לדבר איתו". לא הייתה לו ברירה. בסעודה שלישית בבית הכנסת ראה החבר את הבחור נוטל ידיים. ניגש אליו ואמר לו: "תשמע, ראיתי את נטילת הידיים שלך, זו נטילת ידיים מושלמת! משהו מיוחד, יש לך ידיעה גדולה בהלכות נטילת ידיים". הבחור חייך. אמר החבר לעצמו 'לפחות הקרח הפשיר'. אחר כך ניגש אליו שוב ואמר: "הנטילה שלך הייתה מושלמת, אני רוצה שנקבע 'חברותא' בהלכות 'נטילת ידיים', אולי אשתפר בזכותך". הסתכל עליו הבחור בתמהון "אתה מבוגר ממני ב-15 שנה, אברך, ואתה רוצה ללמוד איתי?". אמר לו: "כן, ברצינות". קבעו חברותא, והאברך פרגן לו מילים טובות. בסוף בין הזמנים התקשר הבחור למוקדן ואמר "רציתי לשמח אותך, אני נשאר בישיבה והכל בסדר! אל תשאל, יש לי חברים בבית הכנסת, כולם מתעניינים בי, ויש לי חברותא עם אברך חשוב". מכמה מילים טובות הפכו את האדם לגמרי. לפעמים מילה אחת או מעשה קטן משנים חיים.

הכוח של פייט פיליפס - בעל תשובה אחד נסע באוטובוס, וראה אדם לבוש בהידור ניגש לנהג ואומר "שילמתי לך מאה שקלים, ונתת לי עודף רק מחמישים!". אמר לו הנהג: "מה נזכרת בסוף הנסיעה?". אמר לו: "ראיתי שאין לי את החמישים שקלים, ואתה לקחת ולא נתת לי עודף". אמר לו הנהג "אם אאמין לכל אחד, אפשוט את הרגל. מה נזכרת אחרי חצי שעה?". אמר הנוסע "אני לא אוותר, נתת לי חמישים שקלים פחות!". הבעל תשובה שראה את הוויכוח, הוציא שטר של חמישים שקלים וזרק על הרצפה. זה שישב לידו הבין את התפקיד, קרא לנוסע ואמר לו "תראה, אולי זה החמישים שקלים שלך?". הנוסע לקח את השטר, שמח וחזר למקומו. כעבור כמה זמן חוזר הנוסע לנהג ואומר "תשמע, יש פה תעלומה. פתחת את תעודת הזהות וראיתי את החמישים שקלים שלי שם, אז השטר הזה לא שלי. של מי זה?". קם הבעל תשובה ואמר "אגיד לך של מי השטר. זה השטר של האברך שיושב לידו. הוא ראה שאתה רב עם הנהג, אז הוא הפיל חמישים שקלים כדי שתירגע". ניגש הנוסע לאברך ושאל "זה נכון? למה עשית את זה?". אמר לו האברך "הרב שלי אמר שאיפה שרואים מריבה צריך לעשות שלום, ומעשיית שלום תמיד מרוויחים, לא מפסידים. הנה, אתה רואה? מצאת את החמישים שקלים שלך ותחזיר לי, אז גם עשיתי שלום וגם הרווחתי את הכסף בחזרה". אמר לו הנוסע "מי אמר שאחזיר לך..?". אמר לו האברך "אני לא צריך שתחזיר, הקדוש ברוך הוא יחזיר לי!". אמר לו הנוסע "אתה צודק, אני לא אחזיר לך חמישים שקלים, אני נותן לך עכשיו 5,000 שקלים!". התברר שאותו נוסע היה מבעלי חברת ביטוח גדולה. הוא אמר "אני לא סובל שמרמים אותי, בגלל זה רבתי על החמישים שקלים". והבעל תשובה בכלל התכוון ללכת לאכול ארוחה עם אשתו עם החמישים שקל שהיה לו. כששמע זאת הנוסע, אמר לו 'עכשיו קח 5,000 שקלים, ועוד 500 שקלים לארוחה!'. אמר לו הבעל תשובה "ראית? אמרתי לך, הרב שלי אמר שמאף פעם לא מפסידים מעשיית שלום!". אנחנו אומרים בברכת כהנים: "יברך ה' וישמרך... וישם לך שלום" (במדבר ו, כד-כו). "לא מצא הקדוש ברוך הוא כלי מחזיק ברכה לישראל אלא השלום" (משנה עוקצין ג, יב).

רב אחד מברכפלד, הרב טורק, סיפר מעשה שהיה בשכונה. קבוצת שכנים בנו יחד. כידוע, כשבונים יחד עלולות להתעורר מריבות. התעורר ויכוח בין שני שכנים על קיר מסוים, מי צריך לשלם עליו 5,000 שקלים. הוויכוח הלך והסלים. אחד השכנים, שבכלל בנה בצד אחר ולא היה קשור לעניין, אמר לעצמו 'הבניין שלנו הולך לאבד את כל הערך שלו מרוב מריבות!'. רץ לקבלן ושאל: "כמה אני חייב לך?". אמר לו הקבלן "15,000 שקלים". אמר לו השכן: "קח 20,000 שקלים, ותגיד לשני השכנים שהעניין נסגר ושלמת את זה". נתן לו צ'ק של 20,000 שקלים. בא הקבלן לשכנים ואמר "הכל מסודר, אף אחד מכם לא צריך לשלם". הוויכוח נגמר. עובר זמן, והשכן רואה שהצ'ק של ה-20,000 שקלים לא יוצא מהחשבון. הלך לקבלן ושאל "מה קורה עם הצ'ק? תפקיד אותו כבר". אמר לו הקבלן "אני העברתי את הצ'ק לקבלן משנה ערבי. הערבי הזה ניסה להתחכם, והוסיף אפס במספרים כדי להוציא 200,000 שקלים, אבל הוא לא שם לב שבמילים היה כתוב 'עשרים אלף שקלים'. כשהוא בא לבנק להפקיד, הפקיד ראה שבמספרים כתוב 200,000 ובמילים 20,000, שאל אותו 'מה אתה גנב?', והערבי השאיר את הצ'ק וברח! הבנק ביטל את הצ'ק, ואני מבחינתי כבר קיבלתי את הכסף שלי, אז אתה פטור מלהציג צ'ק חדש!". הרוויח השכן גם את ה-5,000 שקלים שנתן לשלום, וגם את ה-15,000 שקלים שהיה חייב! כשבן אדם עושה שלום בשביל הקדוש ברוך הוא, הקדוש ברוך הוא משלם לו במזמון.

לע"נ - אריק נתנאל בן ליוה, יונה אפרים בן נוימה נסי, הרב עמוס כמס וגואמה בן פורטונה, סלים בן רחל, הרב שלום אהרון בן רחל, חכם שלום הכהן בן תפחה מלכה, הרב שמעון בן חביבה, הרבנית שולמית רחל בת מול, רבקה פנינה בת בסנדה, יעל מוהר בת נונה, שאול בן רחל ופורטונה בת רבקה, מורד בן פרידה, זקי יצחק בן פרידה, נוהם עליזה בת אסתר, רחל בת גור, פרידה פירדוס בת נוהם עליזה, יוסף בן שמחה **יונו הגנון** - אלישיב בן אסנת, אורה בת אסנת, אביגיל בת אסנת, ליוני בת אסנת, אודליה בת אסתר, מיכל מרים בת לימור, משה חיים בן סטלה אסתר, יעקב ישראל בן שושנה, ייב בן שושנה, ורד בת בתיה **בריאות ונחת** ל - הרב חזקיהו דב הכהן בן שושנה, דוד בן זוהרה, נחמן בן רינה, זקי בן סטלה אסתר, שושנה בת רבקה, סטלה אסתר בת נוהם עליזה, ישראל הרצל בן ביה, אברהם בן לינה, רינת שרה בת שושנה, רחלי בת רינת שרה, שמואל בן רינת שרה, אבישי בן שולמית **זש"ק** - משה בן בלה, ששון בן רוגית ברכה, מירי בת סוזן, שי שלמה בן חנה, רפאל נתנאל בן מלי, שרה בת חנה, רינת שרה בת שושנה, מרדכי בן סטלה אסתר, אסתר בת בתיה, מאיר הראל בן יונה

מיוזם ארפיל. האסוניין ארפזיש/אקל את העלון או אסייע ואתאוק הפפצחן יפנה לאלפון - 052-6126053